

Vergaderjaar 2021–2022

32 011

Tabaksbeleid

Nr. 90

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 november 2021

In 2005 heeft Nederland het WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging (FCTC-verdrag) geratificeerd. Inmiddels zijn er ongeveer 200 verdragspartijen. Het doel van het verdrag is tabaksgebruik te ontmoedigen, in het bijzonder onder jongeren. Hiermee wordt ernstige gezondheidsschade voorkomen.

In 2020 heeft Nederland het Protocol tot Uitbanning van de Illegale Handel in Tabaksproducten geratificeerd. Inmiddels kent het Protocol ongeveer 60 partijen. Het doel van het Protocol is om alle vormen van illegale handel in tabaksproducten uit te bannen in overeenstemming met de voorwaarden in artikel 15 van het FCTC-verdrag.

Iedere twee jaar vinden de conferentie van partijen (COP-FCTC) en de bijeenkomst («meeting») van partijen (MOP-Protocol) plaats, dit jaar online vanuit Genève.

Het doel van de COP is met partijen de voortgang van de uitwerking van de bepalingen uit het verdrag in verschillende landen te bespreken en eventueel afspraken te maken die bij kunnen dragen aan verdere voortgang.

Het doel van de MOP is om met partijen de voortgang van implementatie van het Protocol te bekijken en om afspraken te maken die nodig zijn om de effectieve uitvoering ervan te bevorderen.

De Europese Commissie zal namens de EU en de lidstaten het woord voeren tijdens de COP en de MOP. Hiernaast werken de EU en Nederland samen met partners in de Europese WHO regio. Nederland neemt actief deel aan het formuleren van gezamenlijke standpunten. Voor Nederland is het streven naar een rookvrije generatie leidend.

Ook de EU heeft een dergelijk doel geformuleerd in het Europees Kankerbestrijdingsplan. Tijdens de COP en MOP zal Nederland erop toezien dat de Europese Commissie, die namens de EU (en de lidstaten)

optreedt, zich houdt aan het gegeven mandaat en, indien nodig, zal de Commissie hierop worden aangesproken. De voorbereiding van het EU-standpunt voor de COP vond plaats tijdens de Raadswerkgroepen Volksgezondheid en voor de MOP tijdens de Raadswerkgroepen Douane Unie.

Ik heb me ingezet om deze COP en MOP in Nederland te laten plaatsvinden om mijn beleid kracht bij te zetten. Maar wegens de COVID-pandemie worden deze nu online georganiseerd vanuit Genève. De online setting, de verschillende tijdzones en het feit dat er daardoor niet voldoende tijd is om zaken zorgvuldig te kunnen bediscussiëren, hebben ertoe geleid dat voor de COP en MOP besloten is tot een verkorte agenda. Van een aantal inhoudelijke punten worden wel de rapportages aangeleverd ter kennisneming en in enkele gevallen om verdere richting te geven aan het Secretariaat, maar wordt de discussie uitgesteld naar COP10 en MOP3 in 2023.

Conferentie van Partijen (COP)

De agenda items waarover zal worden gesproken liggen op het vlak van de procedures voor de conferentie zelf, het werkplan en financiële middelen voor het FCTC-secretariaat, waaronder het opzetten van een investeringsfonds met vrijwillige bijdragen van (derde) partijen om zo de armslag van het Secretariaat te vergroten. Voor de inhoudelijke punten waar wel rapporten voor zijn aangeleverd, maar geen discussie zal volgen of beslissingen over zullen worden genomen, zijn voor de EU korte statements opgesteld.

T.a.v. nieuwe en opkomende producten zoals verhitte tabaksproducten, is het voor de EU en de lidstaten belangrijk dat het rapport aangeeft dat deze producten onder het FCTC-verdrag vallen en dat het belangrijk is deze producten en hun device te reguleren. Ook is in het statement opgenomen dat accijns op verhitte tabaksproducten een belangrijk instrument is van tabaksontmoedigingsbeleid.

Ook de discussie over het rapport van de in Nederland gehouden bijeenkomst over sigaretventilatie is uitgesteld naar COP10. De EU en de lidstaten erkennen in hun statement over dit rapport dat sigaretventilatie een van de manieren is die door de industrie gebruikt worden om het roken aangener te maken en erkent ook dat ventilatie van invloed is op de accuraatheid van meetmethodes.

Met steun van Nederland zal de EU tevens aangeven het te betreuren dat belangrijke onderwerpen zoals reclame en sponsoring, in het geheel worden doorgeschoven naar COP10.

Eurocommissaris voor Volksgezondheid Kyriakides, zal tijdens de conferentie een speech houden over de EU-doelstelling van een rookvrije generatie in 2040 uit het Europese Kankerbestrijdingsplan. In dit plan is een belangrijke rol is weggelegd voor tabaksontmoediging en de aanpassing van de tabaksproductenrichtlijn en tabaksaccijnzenrichtlijn om deze Europese ambitie te kunnen behalen. Dit sluit aan bij het Nederlandse streven naar een rookvrije generatie.

Bijeenkomst van partijen (MOP)

Voor het grootste deel van de agendapunten tijdens de MOP is er een gecoördineerd EU-standpunt dat de Europese Commissie namens de EU en de lidstaten zal inbrengen. De rapporten over vooruitgang in implementatie van het Protocol wereldwijd, de voorgangsrapportage (2018–

2019) en het interim-prestatierapport (2020–2021) liggen alleen ter informatie voor.

De Europese Commissie zal tijdens de MOP, namens de EU en de lidstaten, instemmen met een aantal beslissingen van de WHO/FCTC. Zo stemt de EU in het kader van de werkgroep Tracking and Tracing in met het verlengen van het mandaat van de werkgroep en met het voorgestelde interim-handmatig uitwisselingssysteem t.a.v. de Global Information Sharing Focal Point (GISFP), dat volgt uit artikel 8 van het Protocol. De EU stemt in met het opheffen van de werkgroep Assistance and Cooperation. De reden voor opheffing is dat er geen lopende zaken meer zijn met betrekking tot het mandaat van de werkgroep.

Tevens staan het Werkplan en de Begroting voor de periode 2022–2023 op de agenda. De Europese Commissie zal namens de EU en de lidstaten de zero-nominal growth van de Assessed Contributions (jaarlijkse contributie) steunen en vraagt aandacht voor het veiligstellen van financiering voor langdurige projecten (zoals de GISFP). Daarnaast vraagt de Europese Commissie de WHO/FCTC om kritisch te zijn op stijgende personeelskosten binnen de eigen organisatie en om kosten t.a.v. niet-kern activiteiten (zoals communicatie) te verlagen. Specifiek over de Assistance Strategy, die tot doel heeft partijen te ondersteunen bij de implementatie van het Protocol, vraagt de Europese Commissie namens de EU en de lidstaten om duidelijkheid over prioriteitsgebieden van de strategie en om activiteiten die onderdeel uitmaken van de strategie concreet op te nemen in de begroting.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis